

Enrico Galiano

De bijzondere woorden van Gioia (2019)

N3

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	De kaft trekt de aandacht met een mooie foto van een meisje met rood haar en sprekende blauwe ogen. Het boek is met z'n 429 bladzijden aan de dikke kant voor N2-lezers.
	Interesses	Het verhaal is geschikt voor liefhebbers van liefdesverhalen en lezers die het leuk vinden te lezen over een slim buitenbeentje dat geïnteresseerd is in bijzondere onderwerpen (filosofie, poëzie, etymologie).
	Algemene kennis	Niet vereist.
	Specifieke literaire en culturele kennis	Het boek staat vol met intertekstualiteit (dichtregels van Rilke bijvoorbeeld). Het verhaal is rijker voor leerlingen die de verwijzingen snappen of het leuk vinden ze op te zoeken.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Het woordgebruik is veeleisend en daarmee pittig voor N2-lezers. Zij zullen lang niet alle woorden kennen. Het vocabulaire is een mooie uitdaging voor N3 en is op niveau voor N4.
	Zinsconstructies	De zinsbouw vraagt (te) veel van N2-lezers: sommige zinnen bestaan uit meer dan vier regels. Nagenoeg iedere zin is samengesteld. Een mooie uitdaging voor N3 en goed te doen voor N4.
	Stijl	Te pittig voor N2. De stijl is humoristisch: Gioia is snedig, ironisch en sarcastisch. Verder is er veel beeldspraak, intertekstualiteit en uitdagend vocabulaire. N4 leest tussen de regels door, N3 staat voor een mooie uitdaging. Hierbij is een opdracht gemaakt (N3).
Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	Hoofdpersoon Gioia is een pienter buitenbeentje; een antiheld. Andere personages van belang zijn haar liefje Lo, haar denkbeeldige vriendin Tonia en haar filosofiedocent meneer Bove. Later is er de barvrouw Giovanna die Gioia helpt. Het is een flinke beproeving voor N3-lezers om zich in de personages te verplaatsen; Gioia heeft bijvoorbeeld een tegendraadse en complexe natuur.
	Aantal karakters	Dit levert geen problemen op.
	Ontwikkeling van en verhouding tussen karakters	Gioia maakt niet echt een ontwikkeling door, maar bloeit op wanneer ze verliefd wordt. Als Lo niet blijkt te zijn wie hij zegt dat hij is, kruipt Gioia terug in haar schulp. Aan het einde van het boek 'verraadt' ze Lo, door zijn vader het geheim te vertellen. Dit toont aan dat Gioia niet langer tegen de wereld is, maar er actief deel van uit maakt. Over de relatie tussen Gioia en Lo is een opdracht gemaakt (N2).

Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	De spanning is overwegend psychologisch (de problematische liefde tussen Gioia en Lo), wat het verhaal interessant maakt voor N3 en N4. Pas wanneer het lijkt dat Lo dood is, krijgt de lezer te maken met wat actiespanning, maar die komt voor N2-lezers te laat.
	Structuur	Het boek bestaat uit relatief korte genummerde hoofdstukken. Dat is prettig voor N2.
	Chronologie	<i>De bijzondere woorden van Gioia</i> verloopt chronologisch en is dus goed te volgen voor lezers van alle niveaus.
	Verhaallijn(en)	De centrale verhaallijn is pittig voor N2: het is voor hen moeilijk te volgen wie Lo precies is, of hij wel of niet dood is en of hij überhaupt bestaat. Verder gebeurt er op de achtergrond nog van alles, wat soms afleidt van de centrale verhaallijn. Dat vormt een uitdaging voor N3, genieten voor N4.
	Perspectief	Personale verteller vanuit Gioia. Dit levert voor geen van de niveaus problemen op.
	Betekenis	Gemotiveerde N2-lezers zijn nieuwsgierig naar de wat oudere Gioia, die verliefd wordt op een mogelijk foute jongen. N3-lezers proberen zich te identificeren met Gioia – wat best lastig is. N4-lezers worden aan het denken gezet over thema's als opvoeding, psychologische aandoeningen en waarheid. Dat laatste komt prikkelend naar voren in Bove's filosofielessen, bij Gioia (denkbeeldige vriendin, waanbeelden) en Lo (trauma, onthechting, waanbeelden). Hierbij is een opdracht gemaakt (N4).
Auteur docent informatie		Frits Dijkstra